

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕ΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Οἱ τυφλοὶ καὶ ἀνόητοι εἰδωλολάτραι, οἱ τὸν ἀληθινὸν θεὸν μὴ γνωρίζοντες, μηδὲ τὴν εἰς τὰ πάντα ἀκοίμητον αὐτοῦ πρόνοιαν κατανοοῦντες, καὶ αὐτὰ τὰ φαντάσματα τῆς ἀσυνέτου αὐτῶν διανοίας θεοποιοῦντες, τὰς οἰκονομίας τοῦ προνοητοῦ θεοῦ ἐνόμιζον τῆς τύχης ἀποτελέσματα. Ὅθεν τὴν τύχην, ἣτις οὐδὲν ἐστίν, οὐδὲ ὄρατόν οὐδὲ ἀόρατον, οὐδὲ ὑπαρξίν ἔχει ὅλως, ἀλλὰ μόνη τοῦ νοῦς φαντασία ἐστὶν ἀλλόκοτος καὶ ὄνομα κενόν, μηδενὸς πράγματος σημαντικόν, αὐτοὶ οἱ δύστηνοι χειροτόνουν θεάν, καὶ πλάττοντες εἰδωλα ποικιλόμορφα καὶ βωμοὺς διαφόρους, ἐλάτρευον αὐτῇ, καὶ εἴτι ἂν αὐτοῖς συνέβαινον, εἰς αὐτὴν τοῦτο ἀπένεμον. Τῆς πλάνης ταύτης τὰ λείψανα ἔμειναν ἕως τῆς σήμερον εἰς τῶν χριστιανῶν τὰς ὁμηγύρεις. Ἀληθῶς οὐδεὶς τῶν χριστιανῶν τὴν σήμερον πιστεύει, ὅτι ἡ τύχη ἐστὶ θεά, οὐδὲ εἰδωλα πλάττει, οὐδὲ οἰκοδομεῖ βωμοὺς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῆς, οὐδὲ λατρείαν προσφέρει εἰς αὐτήν· ὅμως, ὅταν συμβῇ εὐτυχία, τότε καθεὶς λέγει, ὅτι ἔχει καλὴν τύχην, ὅταν δὲ δυστυχία, ὅτι ἔχει τύχην κακὴν· ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃς τί πρᾶγμα ἐστὶν ἡ τύχη, τότε

ἀκούεις καὶ κατανοεῖς ἐκ τῆς ἀποκρίσεως ὅτι ὁ ἀποκρινόμενός σοι οὐκ οἶδε τί λέγει, οὐδὲ κατανοεῖ τί λαλεῖ, διότι οὐδεὶς οὐδὲ ἀμαθὴς οὐδὲ σοφὸς ἐξήγησέ ποτε τί ἐστὶν ἐκεῖνο, ὅπερ ὀνομάζουσι τύχην. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὑψώσας τὰ ὄμματα, βλέπει τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὴν συκομωρέαν· τοῦτο δὲ γίνεται σωτηρία τοῦ Ζακχαίου· ὁ ἄπιστος, μὴ εἰδὼς τί λαλεῖ, λέγει, ὅτι κατὰ τύχην ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑψωσε τὰ ὄμματα καὶ ἐνητένισεν εἰς τὸν Ζακχαῖον· ὁ πιστὸς κηρύττει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὡς καρδιογνώστης, γνωρίσας τὴν διάθεσιν τοῦ Ζακχαίου, κλίνουσαν εἰς τὴν ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν, ἐπίτηδες ὑψωσε τὰ ὄμματα, καὶ εἶδεν αὐτόν, ἵνα δώσῃ αὐτῷ τὴν σωτηρίαν. Ὅστις προσηλώσῃ τὸν νοῦν αὐτοῦ εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου, ἐκεῖνος λαμβάνει τελείαν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης πληροφορίαν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχὼ καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν

Λουκ. 19,
1.
2.

Λουκ. 19,
3. Ἰησοῦν τίς ἐστίν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν.

Λουκ. 17,
11. Ἀκολουθεῖ ὁ θεῖος εὐαγγελιστῆς τὴν διήγησιν τῆς πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα ὁδοιπορίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἰπὼν δὲ ἀνωτέρω, « Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς » Ἱεριχώ », καὶ διηγηθεὶς τὸ θαῦμα τοῦ τυφλοῦ, τὸ γεγονὸς πλησίον τῆς Ἱεριχώ, λέγει ἀκολούθως, « καὶ εἰσελθὼν διήρχετο » τὴν Ἱεριχώ », τούτέστιν εἰσέβη εἰς τὴν πόλιν Ἱεριχώ, καὶ δι' αὐτῆς διαβαίνων, ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἴδου δέ, ἐν ᾧ διέβαινε τὴν Ἱεριχώ, συναντᾷ αὐτὸν ἐκεῖ ἄνθρωπός τις, ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος, ἀρχιτελώνης, ἡγουν πρῶτος τῶν τελωνῶν, ἐκεῖνων δηλαδὴ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες συνάγουσι τὰ βασιλικὰ δόσιμα· ὁ αὐτὸς δὲ Ζακχαῖος ἦν καὶ πλούσιος. Ἀκούσας δέ, ὡς φαίνεται, τὴν περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ φήμην καὶ τὰ ἐξαισία αὐτοῦ θαύματα, μάλιστα τὸ πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν τυφλὸν γενόμενον θαῦμα ἔξω τῆς πόλεως Ἱεριχώ, ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν « τίς ἐστίν », ἤθελε δηλονότι καὶ ἐπεθύμει ἵνα ὀφθαλμοφανῶς ἴδῃ τίς ἐστίν αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, ὁ τοσοῦτον πεφημισμένος καὶ θαυματουργός· καὶ ἐζήτει μὲν ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν· ἀλλ' ἐπειδὴ πλῆθος μὲν λαοῦ ἴστατο μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἰησοῦ, αὐτὸς δὲ μικρὸς ἦν κατὰ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος αὐτοῦ, διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύνατο ἰδεῖν αὐτόν.

αὐτ. 19,
4. Καὶ προδραμῶν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ - συκομωρέαν, ἵνα ἴδῃ

αὐτόν· ὅτι δι' ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι.

Βλέπε προθυμίαν! Ἐστοχάσθη τὸν δρόμον, δι' οὗ ἔμελλε διαπεράσαι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ἰδὼν εἰς τὸν αὐτὸν δρόμον δένδρον ὑψηλόν, συκαμινέαν ἢ συκάμινον καλούμενον, προτρέξας ἔμπροσθεν καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ὄχλου, καὶ ἀναβάς ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ δένδρον, περιέμενεν ἐκεῖ, ἵνα ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἐκεῖθεν μέλλοντα διελθεῖν. Ὁ πόθος τῆς εὐσεβείας καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς μετανοίας ἀναψαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· ὅθεν ἔτρεχε, καὶ ἀνέβαινεν ἐπάνω εἰς τὰ ὑψηλὰ δένδρα, καὶ παντοιοτρόπως ἠγωνίζετο ἵνα ἴδῃ τὸν διδάσκαλον τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τὸν χορηγὸν καὶ δοτῆρα.

Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων.

« Αἶνον τυφόμενον, εἶπεν ὁ προφήτης Ἡσαΐ-
» ας περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐ σβέσει »
ὁ δὲ Σολομών εἶπε, « Φθάσει (ἢ σοφία) τοὺς
» ἐπιθυμοῦντας πρὸ τοῦ γνωσθῆναι ». Ἴδου
δὲ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πεπληρω-
μένα, διότι οὐκ ἔσβησαν ὁ φιλόανθρωπος τὴν
ζέουσαν τοῦ Ζακχαίου ἐπιθυμίαν, ἀλλὰ
προέφθασεν αὐτόν πρὶν ἢ γνωρισθῆ ὑπ' αὐ-
τοῦ· ἐπειδὴ, ὅτε ἦλθεν εἰς τὸν τόπον,
ἐν ᾧ ἦν ἡ συκομωρέα, εἰς τὴν ὁποίαν

Λουκ. 19,
5.

Ματ. 12,
20.
Σοφ. 6,
13.

ἀνέβη ὁ Ζακχαῖος, τότε, ὑψώσας τὰ ὄμματα αὐτοῦ, καὶ ἐνατενίσας πρὸς αὐτόν, εἶπε, « Ζακχαῖε, σπεῦσον κατέβα· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι »· διότι σήμερον πρόπον ἐστὶν ἵνα ἔλθω καὶ μείνω εἰς τὸν οἶκόν σου· πρόπον ἐστίν, εἶπεν, ἐπειδὴ ἔπρεπεν ἡ σωτηρία εἰς τὸν Ζακχαῖον τὸν μετὰ τσαύτης προθυμίας ζητοῦντα αὐτήν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ζακχαῖος, ἐπλήσθη χαρᾶς μεγάλης· καὶ σπεύσας εὐθὺς κατέβη, καὶ ὑπεδέχθη ὁ τρισμακάριος τὸν Κύριον Ἰησοῦν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἡ μεγάλη ἐπιθυμία ἵνα ἴδῃ τὸν Κύριον, ἡ πολλὴ σπουδὴ ἵνα καὶ προτρέξῃ καὶ ἀναβῆ ἰς τὴν συκομωρέαν, καὶ ἡ ἀληθινὴ χαρὰ, ἣν ἔλαβεν, ὅτε εἶδε τὸν Κύριον ἐνατενίσαντα πρὸς αὐτόν καὶ εἰπόντα, Ζακχαῖε, σήμερον πρόπον ἐστὶν ἵνα μείνω εἰς τὸν οἶκόν σου, ἀποδεικνύουσι φανερά, ὅτι ὁ μὲν Ζακχαῖος ἦν προητοιμασμένος ἵνα ὑποδεχθῆ τῆς εὐσεβείας τὸν λόγον, καὶ μετανοήσῃ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς, προγνωρίσας, ὡς καρδιογνώστης, τὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ διάθεσιν, καὶ ἀνέβλεψε, καὶ ἐνητένισε πρὸς αὐτόν, καὶ κατ' ὄνομα καλέσας αὐτόν, ἐφανέρωσεν αὐτῷ, ὅτι ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Τί δὲ ἔλεγον οἱ περισσῶτες, ταῦτα βλέποντες καὶ ἀκούοντες;

Λουκ. 19,
7.

Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες, Ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλύσαι.

Ἄμαρτωλούς νομίζοντες οἱ Ἰουδαῖοι πάντας τοὺς τελώνας, καὶ ἐπομένως πολλῷ μᾶλλον τοὺς ἀρχιτελώνας, ὅποῖος ἦν ὁ

Ζακχαῖος, καθότι οὗτοι, συναγόντες τὰ βασιλικὰ δόσιμα, ἔπραττον πολλὰς ἀδικίας καὶ καταδυναστείας, ἀπεστρέφοντο τὰς τούτων συναναστροφάς· διὸ καὶ ὁ θεάνθρωπος, ὅταν παραβολικῶς περιέγραψε τῆς ταπεινοφροσύνης τὴν ὠφέλειαν καὶ τῆς ὑπερηφανείας τὴν βλάβην, ἀντὶ ἁμαρτωλοῦ τεταπεινωμένου καὶ διὰ τὴν ταπεινώσιν αὐτοῦ δεδικαιωμένου, παρέστησε τὸν τελώνην μακρόθεν τοῦ ἱεροῦ ἐστῶτα. Ἰδὼν οὖν ὁ λαός, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιτελώνου Ζακχαίου, ἵνα μείνῃ ἐκεῖ, ἠγανάκτησαν καὶ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μὴ γινώσκοντες οἱ ἄθλιοι οὐδὲ τὴν μετάνοιαν τοῦ Ζακχαίου, οὐδὲ τὸν σωτήριοιόν τοῦ θεανθρώπου σκοπόν. Ἀλλὰ παύσατε, ὦ τάλανες, καὶ μὴ γογγύζετε πρὶν ἢ ἴδῃτε τί μὲν ἔπραξεν ὁ Ζακχαῖος, ὅτε εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, τί δὲ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ὅταν εἶδε τὴν ἀληθινὴν μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν τοῦ Ζακχαίου.

Σταθεις δὲ ὁ Ζακχαῖος, εἶπε ^{Λουκ. 19, 8.} πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἴδου τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.

Βλέπε πόσον ἔτοιμος καὶ πρόθυμος ἦν ὁ Ζακχαῖος εἰς τὴν μετάνοιαν καὶ ἀρετὴν! Ὅτε εἰσέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, εὐθὺς ἐστάθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἰδὸν δι' ἀγάπην σου δίδωμι τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου εἰς τοὺς πτωχοὺς· ὅποιον δὲ καὶ ἂν ἠδίκησα,

ἐπιστρέφω εἰς αὐτὸν τὸ τετραπλάσιον τοῦ ἀδικήματος. Πόθεν δὲ ἄρα ἢ τοιαύτη διάταξις καὶ διανομή; ἐπάνω εἰς ποῖον θεμέλιον ἐστήριξεν αὐτὴν ὁ Ζακχαῖος;—Ἡ μὲν δόσις τοῦ ἡμίσεος τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τοὺς πτωχοὺς οὐκ εἶχεν ἄλλο θεμέλιον εἰμὴ τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ προαιρέσιν· τόσον ἐδικώρισε διὰ τοὺς πτωχοὺς, ὅσον ἐπροαιρέθη· ἢ δὲ τετραπλάσιος ἀπόδοσις τῶν ἀδικημάτων εἶχε βᾶσιν τοὺς διὰ τοῦ Μωϋσέως δοθέντας νόμους τοῦ θεοῦ· ὅστις ἐκλεπτε μὸσχον ἢ πρόβατον, εἰάν μὲν ἔσφαζεν ἢ ἐπώλει αὐτό, ἐπέστρεφεν εἰς τὸν ἀδικηθέντα, ἀντὶ μὲν τοῦ ἑνὸς μὸσχου, πέντε, ἀντὶ δὲ τοῦ ἑνὸς προβάτου, τέσσαρα· « Ἐὰν δέ τις » κλέψῃ μὸσχον ἢ πρόβατον, καὶ σφάξῃ ἢ » ἀποδώται, πέντε μὸσχους ἀποτίσει ἀντὶ » τοῦ μὸσχου, καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ » τοῦ προβάτου· εἰάν δὲ τὰ κλεφθέντα εὐρίσκοντο ζῶντα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κλέπτου, τότε ὁ κλέπτης ἐπέστρεφε τὰ διπλά· « Ἐὰν » δὲ καταλειφθῇ, καὶ εὐρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐ- » τοῦ τὸ κλέμμα ἀπὸ μὸσχου καὶ ὄνου ἕως » προβάτου ζῶντα, διπλά αὐτὰ ἀποτίσει ». Ταῦτα δὲ ἐγίνοντο, εἰάν ὁ Κύριος τοῦ πράγματος προέφθανε τὸν κλέπτην, διότι λέγει « Ἐὰν καταλειφθῇ »· εἰάν δὲ ὁ ἀδικητὴς αὐτοπροαιρέτως ὠμολόγῃ τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, τότε ἐπέστρεφε μόνον τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τοῦ κεφαλαίου· « Ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν, ἣν ἐποίησε, » καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν, τὸ κεφάλαιον καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει » ἐπ' αὐτά, καὶ ἀποδώσει τίνι ἐπλημμέλη- » σεν αὐτό ». Ὁ Ζακχαῖος οὐδὲ κατελείφθη, οὐδὲ εἰς κριτήριον παρεστάθη, οὐδὲ κριτῆς

Ἐξ. δ. 22,
1.

αὐτ. 4.

ἄρ. 5,
7.

αὐτὸν ἔκριεν, ἀλλ' αὐτὸς αὐτοθελήτως στήσας κριτήριον ἐν ἑαυτῷ, καὶ κριτῆς γενόμενος ἑαυτοῦ, ἀπεφάσισεν ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀδικηθέντας οὐχὶ μόνον τὸ κεφάλαιον καὶ τὸ πέμπτον μέρος τοῦ κεφαλαίου, ἀλλὰ τὸ τετραπλοῦν. Τοιοῦτος αὐστηρὸς καὶ δίκαιος κριτῆς γίνεται τοῦ ἀνθρώπου ἢ συνειδήσεως, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κατανουχθῇ, καὶ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν θεόν! Ἄκουε δὲ καὶ τὸ τί ἠκολούθησε μετὰ τὴν τοιαύτην δικαιοπραγίαν καὶ μετάνοιαν.

Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, <sup>Λουκ. 19,
9.</sup> ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν.

« Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ », ἀντὶ τοῦ σήμερον ἄφεσις ἁμαρτιῶν καὶ σωτηρία εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ζακχαίου· καθότι, σήμερον ἐπιστρέψας εἰς τὸν θεόν, καὶ ποιήσας τοῦ Ἀβραάμ τὰ ἔργα, ἤγουν δικαιοσύνην καὶ ἐλεημοσύνην, ἔδειξεν, ὅτι ἐστὶν ἀληθινὸς τοῦ Ἀβραάμ υἱὸς καὶ ἄξιός τῆς αἰωνίου σωτηρίας.

Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ^{αὐτ. 10.} ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Τοῦτο ὁμοίον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀνθρώπου ἀλλαγῆς εἰρημένῳ « Οὐ γὰρ ἦλθον <sup>Ματ. 9,
13.</sup> » καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς » μετάνοιαν », ὁμοίως καὶ τοῖς ἀποστολικαῖς λόγοις, « Ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς <sup>Τιμ. 1
15.</sup> » τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι ». Τοῦτο δὲ ἔφραξε τὰ στόματα τῶν γογγυζόντων, καὶ κατέπαυσε τὴν τούτων ἀγανάκτησιν·

διότι, εἰάν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζητήσῃ καὶ σώσῃ τὸ ἀπολωλός, προεῖδε δὲ τὸν Ζακχαῖον καὶ ἀπολωλός, καὶ μετανοοῦντα, πρέπον ἦν βέβαια ἵνα ζητήσῃ καὶ σώσῃ αὐτόν· ὅθεν καὶ ἐζήτησεν, εἰπὼν πρὸς αὐτόν, « Ζακχαῖε, σπεύσας

» κατὰοἶκτον » καὶ ἐπίτηδες ἦλθεν εἰς τὸν οἶκτον αὐτοῦ· ὅτε δὲ ὁ Ζακχαῖος ἐπαρρήσασε τὴν μετάνοιαν, ὅσην ἠκούσαμεν, τότε ὁ σωτὴρ ἐξεφώνησε περὶ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας τὰ ῥήματα, « Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ».

